

Для дослідження відбирали корів, у яких була третя і вище лактація.

В завдання досліджень входило:

1. Вивчити вплив тривалості сухостійного періоду на молочну продуктивність корів української чорно-рябої молочної породи.

2. Визначити економічну ефективність виробництва молока при різній тривалості сухостійного періоду.

Для обробки даних із стада 200 корів було відібрано 50 корів, що становить 25 % стада.

Дані досліджень показали, що молочна продуктивність корів господарства залежить від тривалості сухостійного періоду лише до певної міри. Так, середня тривалість сухостійного періоду значно перевищує рекомендовані норми (40-60 днів). Значна кількість пробонітованих тварин господарства (24,0 % за 2023 рік) має тривалість сухостою 91 і більше днів. Найбільша молочна продуктивність як за окремими лактаціями, так і в середньому за три лактації спостерігається у корів з сухостійним періодом від 45 до 60 днів. Вона становить відповідно: у корів першої лактації – 5425 кг молока, у корів другої лактації – 6474 кг, у корів третьої і старше лактацій – 6863 кг молока. Якщо порівняти в середньому за три лактації, то тут також спостерігається найвища молочна продуктивність, 6254 кг молока.

Найменша ж молочна продуктивність спостерігається у корів з тривалістю сухостою до 30 днів, в середньому за три лактації вона становить 5438 кг молока.

Таким чином, результати наших досліджень показали, що оптимальним сухостійним періодом для корів української чорно-рябої молочної породи виявився період 55 днів. При такій тривалості сухостійного періоду забезпечується найвища продуктивність корів і найкращі економічні показники виробництва молока, тому в найближчі роки господарству потрібно досягти оптимальної тривалості сухостійного періоду корів 55-60 днів.

УДК 636.09:618.19-002

ПРОФІЛАКТИКА МАСТИТУ У КОРІВ

Анна ГРОНСЬКА, Олена КЛИМОВА, здобувачі вищої освіти 6-го курсу освітнього ступеня «Магістр» факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології, спеціальність 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Науковий керівник – **Тетяна ЛУМЕДЗЕ**, асистентка кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

E-mail: tatianalumedze@gmail.com

Молочні продукти є невід’ємною частиною життя населення. Якісні показники молока є найважливішими показниками – основними вважаються такі компоненти, як жир, вуглеводи, білок та поживні речовини, а саме мікроелементи, вітаміни.

На якість молока впливає благополуччя корів, які утримуються в господарстві, дотримання ветеринарно-санітарних правил при доїнні, збалансований раціон, а також своєчасний догляд за вим'ям корів.

Молокоутворення являє собою складний процес, який регулюється за допомогою центральної нервової системи. Цей процес безпосередньо пов'язаний з кровообігом, травною функцією, роботою ендокринної системи організму тварини. Молочний секрет утворюється з речовин, які надходять у кров із споживаних кормів. Специфічні для молока речовини, такі як молочний цукор, жир синтезуються альвеолярним епітелієм. Речовини, які надходять до організму тварини разом з кормом, поглинаються секреторними клітинами паренхіми з плазми крові. Потім у них проходять процеси біосинтезу з утворенням кінцевого продукту – молока. Регулює рівень гормону пролактину інтенсивність секреції. При досягненні 90 % кількості молока в чаші, гормон припиняє виділятися, і лактація зупиняється.

Нині, серед хвороб молочних корів, мастит займає одне з перших місць і є найбільш поширеним ураженням молочних залоз.

Мастит (*mastitis*) – запалення молочної залози, що виникає внаслідок дії механічних, термічних, хімічних та біологічних чинників і характеризується патологічними змінами у тканинах і секреті молочної залози. Запалення вимені може розвинутиися також в період годування потомства, так і перед запуском, під час сухостою. Найчастіше причина – атака мікроорганізмів при зниженні резистентності організму. Розвитку маститів сприяють травмування вимені, поганий роздій корів, застій молока, антисанітарія, хвороби статевої системи, присутність непотрібної кількості різних концентратів в кормі, неправильно підібране або запізнILE лікування, санітарія спального місця, тріщини сосків, травми.

Гігієна вимені і догляд за ним до доїння і після нього має велике значення в профілактиці виникнення маститу у корів. Легкий масаж вимені перед доїнням сприяє притоку молока в молочні цистерни.

Профілактика маститу у корів включає в себе комплекс організаційно-господарських і ветеринарно-санітарних заходів, заходи мають забезпечувати: мінімізацію стрес-факторів (спека, холод, недостатність напування, перенасиченість, скупченість).

Основний спосіб дезінфекції вимені перед доїнням – це вологий туалет. Здійснюється шляхом обмивання вимені за допомогою мильних розчинів і його ополіскування чистою теплою водою 10-15 с. Вим'я після миття обов'язково обтирають чистими сухими серветками разового використання впродовж 6-8 с., і заключний масаж шляхом стискання кожного соска у його основи – так зване помилкове доїння (без отримання молока) впродовж 4-5 с. Тривалість доїння не повинна перевищувати 4-6 хв. Дуже багато спеціальних миючих засобів містять перекис водню або молочну кислоту тому, що ці речовини знищують патогенну мікрофлору на вимені і сосках, діють як розслабляючі на вим'я, збільшують обсяги видоюваного молока. Також перед доїнням можна використовувати обприскування вимені розпилювачами з дезінфікуючим засобом. Але всі засоби, які використовують для дезінфекції вимені вважаються

ефективними за умови, що воно проводиться грамотно. Обробка вимені після доїння включає обтирання його одноразовими стерильними серветками від залишків молока, потім обмивають теплою водою, соски вимені знезаражують дезінфікуючими речовинами шляхом опускання їх в йодний розчин або хлоргексидин. Ці розчини утворюють на вимені захисну плівку, знижуючи тим самим швидкість розвитку патогенної мікрофлори в періодах між доїнням.

УДК 638.19:638.1:633.31

ВПЛИВ ЯКОСТІ КОРМОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ БДЖОЛОСІМЕЙ У ПЕРІОД ГІПОБІОЗУ

Оксана ГОЙ, здобувачка вищої освіти 3-го курсу освітнього ступеня «Бакалавр» біолого-технологічного факультету, спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», освітня програма «Зоофізіотерапія»

Науковий керівник – **Андрій ДРУЖБЯК**, кандидат сільськогосподарських наук, асистент кафедри технології виробництва та переробки продукції тваринництва

Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, м. Львів, Україна

E-mail: adrubak@gmail.com

Життєздатність бджолиних сімей у період гіпобіозу в першу чергу визначається якістю живлення бджіл. Це пов'язано з динамікою калового навантаження ректумів робочих особин неперетравленими залишками корму. Чим повільніше відбувається даний процес, тим краще проходить зимівля бджіл. Надмірно висока динаміка калового навантаження призводить до суттєвого збудження бджіл, розпаду зимових клубів, випорожнення комах в межах гнізда, що являється сприятливим середовищем для розвитку нозематозу.

Метою роботи було вивчення впливу якості зимових кормових запасів, а саме вмісту мінеральних речовин (натрію, калію та кальцію) на динаміку калового навантаження робочих особин.

У проведених дослідженнях визначали вміст іонів Ca^{2+} , Na^+ , K^+ у неперетравлених залишках корму ректумів бджіл наприкінці періоду зимівлі, величину калового навантаження та вивчали взаємозв'язок між цими параметрами.

В результаті проведених досліджень встановлено залежність між динамікою калового навантаження ректумів бджіл неперетравленими залишками корму протягом періоду гіпобіозу та вмістом у них мінеральних солей кальцію, натрію та калію.

За отриманими результатами проведених дослідів встановлено, що у міру підвищення сумарної концентрації у калових масах мінеральних сполук достовірно ($p < 0,001$) спостерігалось збільшення і калового навантаження ректумів бджіл. Найнижче калове навантаження (25,74 мг) зафіксовано у групі сімей, які в якості зимових кормових запасів отримували цукровий сироп.